

AKCIONI PLAN ZA SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE

1. Uvod

Programom rada Vlade Crne Gore za 2017. godinu predviđeno je donošenje Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije, kojim bi se definisale mjere za suzbijanje sive ekonomije u narednom periodu, a u cilju nastavka aktivnosti na planu suzbijanja neformalne ekonomije - jačanje fiskalne discipline i eliminisanja nelojalne konkurenčije kao i podizanje svijesti o značaju legalnog poslovanja.

Mjere za suzbijanje sive ekonomije su u nadležnosti različitih državnih organa te je jedan od uslova za njihovo uspješno sprovođenje koordinirani postupak između nadležnih uprava. Procjenjuje se da u prethodnim godinama nije ostvaren potreban stepen koordinacije za efikasno suzbijanje nelegalnog obavljanja djelatnosti. Osnovni problem je u tome što nije uspostavljen adekvatan model za otklanjanje nepravilnosti, jer se u velikom broju slučajeva iste mogu otklanjati zajedničkim mjerama uprava. Rezultati iz prethodnih godina pokazuju da su preduzete mjere najčešće imale za cilj otkrivanje prekršaja i izricanje prekršajnih kazni, a što nije dovoljno za smanjivanje i eliminisanje sive ekonomije. Svakako da svaki prekršaj treba da bude sankcionisan, ali ako se i dalje nastavi sa obavljanjem nelegalne djelatnosti, onda je prekršajna kazna apsolutno necjelishodna. Zbog toga osnovni fokus u radu uprava treba da bude otklanjanje nepravilnosti, a u slučaju gdje se to ne može sprovesti, treba sprovesti zabranu obavljanja djelatnosti, oduzimanje imovine i druge mjere koje će onemogućiti nelegalno obavljanje djelatnosti.

2. Nadležnost Komisije za suzbijanje sive ekonomije

Da bi se uspješno sprovodilo suzbijanje sive ekonomije neophodna je koordinacija samog upravnog postupka, saradnja među nadležnim organima, a posebno korišćenje zvaničnih podataka kojima isti raspolažu, kao i podataka lokalnih samouprava, JP Morsko dobro i drugih institucija.

U cilju efikasnije saradnje nadležnih organa, potpunije transparentnosti i snažnije saradnje sa drugim institucijama i poreskim obveznicima, Ministarstvo finansija predlaže da Vlada formira Komisiju za suzbijanje sive ekonomije, a u čijem sastavu bi bili predstavnici organa nadležnih za sprovođenje mjera u borbi protiv sive ekonomije.

Komisija za suzbijanje sive ekonomije bi imala ovlašćenja koja se prije svega odnose na koordinaciju aktivnosti, a koja podrazumijeva sljedeće:

- Praćenje realizacije Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije,
- Određivanje nosilaca za sprovođenje mjera,
- Razmatranje akcionalih planova koje nadležni organi donose pojedinačno,

- Određivanje zadataka za njihovo izvršenje,
- Definisanje obaveze nadležnih organa za donošenje zajedničkih akcionih planova po potrebi, odnosno za preduzimanje određenih mjera,
- Utvrđivanje procedura po kojima su nadležni organi dužni da izvještavaju komisiju i Vladu o preduzetim mjerama i rezultatima istih.

3. Uzroci sive ekonomije

Da bi se utvrdio adekvatan korpus mjera za borbu protiv sive ekonomije potrebno je analizirati uzroke sive ekonomije. u ovom trenutku u Crnoj Gori ne postoji prikladna analiza podataka o sivoj ekonomiji, niti odgovarajuće istraživanje u vezi sa prisustvom iste te se uzroci sive ekonomije mogu definisati na osnovu teorijskih analiza, stavova socijalnih partnera, kao i podataka o poreskim evazijama sa kojima raspolažu nadležni državni organi.

Kada su u pitanju fiskalni uzroci prisustvu sive ekonomije doprinose komplikovane i skupe poreske procedure, visoko fiskalno opterećenje zarada, nedovoljno transparentan poreski sistem, nedovoljno obučena i opremljena poreska administracija, nedovoljan kvalitet usluga javnog sektora, kao i visok tolerancije prema sivoj ekonomiji.

Značajno prisustvo sive ekonomije na tržištu rada posljedica je visokog fiskalnog opterećenja zarada, a posebno nižih iznosa zarada. Prisustvo sive ekonomije na tržištu rada doprinosi i postojeća socijalna politika po kojoj socijalna davanja ostvaruje i radno sposobno stanovništvo, kao i zakonske odredbe u oblasti rada, a koje se odnose na zakonodavnu zaštitu zaposlenih.

Na prisustvo sive ekonomije utiču i ekonomski faktori, kada se uslijed niske produktivnosti privredni subjekti opredjeljuju da poslovanje u potpunosti u potpunosti ili u dijelu prenesu u neformalni sektor. U ovakvim uslovima poslodavci model za uspješno poslovanje pronalaze kroz neizmirivanje poreskih obaveza, a što ima za posljedicu povećanje prisustva sive ekonomije. Bitni su i drugi institucionalni i ekonomski faktori, kao što je administrativno opterećenje privrednog poslovanja, pravna sigurnost, kao i stepen poreskog morala.

Na prisustvo sive ekonomije značajno utiče visok nivo gotovine u finansijskim transakcijama i neformalni izvori finansiranja.

4. Mjere za borbu protiv sive ekonomije

Akcionim planom za suzbijanje sive ekonomije za 2017.godinu predviđene su tri glavne vrste mjera koje su sistematizovane na sljedeći način:

- preventivne mjere;
- restriktivne mjere;
- stimulativne mjere;

4.1 Preventivne mjere

Siva ekonomija se u Crnoj Gori javlja kao barijera privatnom biznisu sa posledicama u vidu utaje poreza, nelojalne i neravnopravne konkurencije, te se borba u smanjenju i suzbijanju sive ekonomije javlja kao izazov Crne Gore.

U cilju kreiranja preventivnih mjer za suzbijanje sive ekonomije bile bi preduzete sljedeće aktivnosti:

1. Potrebno je sprovesti istraživanje obima sive ekonomije u Crnoj Gori. U praksi je uobičajeno da se za kreiranje slike o obimu sive ekonomije koristi MIMIC metoda koja na najširi način obuhvata sivu ekonomiju jer obuhvata sve institucionalne sektore i sve oblike sive ekonomije, HTC metoda koja procjenjuje samo one oblike sive ekonomije koji se mogu identifikovati i procijeniti na osnovu podataka o dohocima i potrošnji domaćinstva i anketa o uslovima poslovanja pravnih lica i preduzetnika u Crnoj Gori.
2. S obzirom da još uvijek nije uspostavljen odgovarajući institucionalni model za mjerjenje prisustva sive ekonomije, postoje uslovi za sprovođenje ankete o uslovima poslovanja pravnih lica i preduzetnika u Crnoj Gori. Da bi se borba protiv sive ekonomije uspješno sprovodila, potrebno je upoznati se sa uzrocima i strukturom neformalnih aktivnosti. U ovom slučaju istraživanje je potrebno sprovesti kroz anketu pravnih lica i preduzetnika o problemu sive ekonomije u Crnoj Gori, da bi se iz ugla preduzetnika i građana kreirala slika o ovom problemu. Sumiranjem već raspoloživih podataka i rezultata ankete dobile bi se smjernice za početne korake u borbi protiv sive ekonomije. Očekuje se da anketa doprinese dobijanju podataka i odgovora o tome šta pravna lica i preduzetnike motiviše da posluju u sivoj ekonomiji. Za ovo istraživanje je neophodno angažovati odgovarajuću stručnu instituciju, koja bi u saradnji sa nadležnim organima sprovela istraživanje.
3. Obezbijediti kontinuiranu procjenu poreskog jaza tj. da poreski organ zadužen za naplatu poreskih prihoda treba jednom godišnje za prethodnu godinu da utvrdi maksimalno moguću naplatu poreskih prihoda i ukupno naplaćeni iznos poreskih prihoda, te na taj način da utvrdi poreski jaz koji će služiti kao informaciona osnova za preuzimanje preventivnih mjer u borbi protiv sive ekonomije za naredni period.

4. Uspostavljanje odgovarajućeg institucionalnog modela za mjerjenje sive ekonomije i njenog učešća u BDP-u.
5. Eliminisanje administrativnih opterećenja na način da se smanjuju i troškovi poslovanja i potrebno vrijeme za izvršavanje obaveza prema državi.
6. Unapređenje regulatornog okvira u oblasti fiskalne politike, radnog zakonodavstva i socijalne politike.
7. Cilj mjera iz korpusa fiskalne politike je smanjenje koristi, na jednoj strani, i povećanje troškova i rizika od uključivanja u sivu ekonomiju, na drugoj strani. Prema tome, najvažnije mjere iz oblasti fiskalne politike bile bi smanjenje troškova primjene poreza i smanjenje tolerancije prema sivoj ekonomiji.
8. Smanjenje troškova primjene poreza bi se moglo ostvariti smanjenjem broja i pojednostavljenjem poreskih procedura, te uvođenja obaveze elektronskog podnošenja poreskih prijava i komuniciranja sa poreskim organima. Smanjenje isplativosti utaje poreza bi se ostvarilo povećanjem vjerovatnoće otkrivanja utaje od strane Poreske uprave, zbog čega bi bilo neophodno povećati broj lica angažovanih na poslovima inspekcijskog nadzora u Poreskoj upravi, kao i opštег nivoa njihove obučenosti i načina odabira predmeta kontrole. Takođe je neophodno dosljednije primjenjivati propisane kaznene mjere u slučajevima otkrivanja utaje poreza, a posebno u sudskim postupcima. Nadalje, unapređenje koordinacije Poreske uprave i drugih državnih organa, kako u pogledu razmjene podataka, tako i u pogledu aktivnosti na terenu, predstavlja bitnu pretpostavku za suzbijanje sive ekonomije. Tako bi u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove i Upravom carina trebalo razviti elektronsku bazu podataka, u koju bi imale uvid sve tri uprave, a koja bi sadržala detaljnije informacije o izvršenom inspekcijskom nadzoru iz nadležnosti svake od njih. Cilj ovako razvijene baze podataka bi bila razmjena korisnih informacija i preciznija procjena rizika.
9. Za suzbijanje sive ekonomije neophodno je kroz sistem obrazovanja i javnog informisanja povećati svijest građana o efektima sive ekonomije, i na taj način uticati na povećanje poreske discipline, čemu bi znatno doprinijelo i povećanje kvaliteta usluga koje obezbeđuje država.

4.2 Restriktivne mjere

Restriktivne mjere predstavljaju popis aktivnosti, odnosno zaduženja pojedinih nadležnih organa na suzbijanju sive ekonomije, kao i rokove i ciljeve koji se žele postići na formalizaciji prihoda u određenim sektorima.

Prikaz represivnih mjera slijedi u narednoj tabeli, u kojoj su pored mjera utvrđeni nosioci aktivnosti, rokovi i ciljevi.

Šifra aktivnosti	Aktivnost/opis aktivnosti	Nosilac aktivnosti/ Odgovorni službenik	Rok za realizaciju	Mjere koje će se preduzeti u slučaju nepoštovanja propisa	Cilj koji će se postići
UIP-1	kontrola pristupa djelatnosti/prijava trgovine/upis u CRPS	Tržišna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljanja djelatnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanje nelojalne konkurenциje; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-2	kontrola dokaza o nabavci robe (porijeklo) i evidencije nabavke i prodaje robe	Tržišna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremeno oduzimanje robe bez dokaza o nabavci, nalog za otlanjanje nepravilnosti kod evidencije robe i kaznene mjere	Sprečavanje nezakonitog prometa robe; Sprečavanje nelojalne konkurenциje; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-3	kontrola robe u transportu namijenjene daljoj prodaji	Tržišna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremeno oduzimanje robe bez dokaza o nabavci i kazenne mjere	Sprečavanje nezakonitog prometa robe; Sprečavanje nelojalne konkurenциje; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-4	kontrola izdavanja fiskalnih računa, odnosno računa*	Tržišna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje budžetskih prihoda; Sprečavanje nelojalne konkurenциje;
UIP-5	kontrola uplate pazara u trgovini na malo	Tržišna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za uplatu pzara na žiro račun i kaznene mjere	Uvođenje gotovog novca koji se ostvaruje u prometu robe na malo u legalne tokove, čime se smanjuje prostor za nabavku robe na sivom tržištu, isplatu zarada na ruke itd; Sprečavanje nelojalne konkurenциje; Povećanje budžetskih prihoda;

UIP-6	kontrola elektornske trgovine robom (uključujući i oglašavanje) i drugih oblika distancione trgovine robom	Inspekcija za usluge informacionog društva/ Inspektor za usluge informacionog društva, Tržišna inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana vršenja djelatnosti, kaznene mjere i dr.	Sprečavanje nezakonitog prometa robe; Sprečavanju nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda
UIP-7	kontrola zakonskih mjerila u upotribi u trgovini robom i određenim uslugama (točenje goriva, usluge vodosnabdijevanja, električne energije, taksi usluge i dr.)	Metrološka inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Zabrana upotrebe mjerila koja nijesu u skladu sa propisanim metrološkim zahtjevima i kaznene mjere	Povećanje broja zakonskih mjerila u upotrebi, što utiče na precizno mjerjenje roba i usluga u prometu i zaštitu kupaca; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-8	kontrola predmeta od dragocjenog metala (da li su označeni i žigosni)	Metrološka inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljanja djelatnosti proizvodnje odnosno uvoza i prometa predmeta od dragocjenih metal koji nijesu žigosani i kaznene mjere	Povećanje broja označenih i žigosanih predmeta od dragocjenih metala, što utiče na legalnost porijekla ove vrste robe; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-9	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije;

UIP-10	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-11	kontrola pristupa djelatnosti/odobrenja za rad	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, pečaćenje, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanju nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-12	kontrola izdavanja fiskalnih računa, odnosno računa*	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje budžetskih prihoda; Sprečavanju nelojalne konkurenkcije;
UIP-13	kontrola elektronskog nuđenja usluga (uključujući i oglašavanje) i drugih oblika distacionog nuđenja usluga	Inspekcija za usluge informacionog društva/ Inspektor za usluge informacionog društva, Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana vršenja djelatnosti, kaznene mjere i dr.	Sprečavanju nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda
UIP-14	kontrola evidencije gostiju	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje budžetskih prihoda; Sprečavanju nelojalne konkurenkcije;
UIP-15	kontrola vrste i kategorije objekta	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Sprečavanja poslovanja u nižoj kategoriji, po kom osnovu će se povećati poreska osnovica (Povećanje budžetskih prihoda); Sprečavanje nelojalne konkurenkcije;

UIP-16	kontrola deklaracije proizvoda koji se prodaju putem usluživanja	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremeno oduzimanje proizvoda, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Sprečavanje prodaje (putem usluživanja) robe bez porijekla; Povećanje budžetskih prihoda; Sprečavanje nelojalne konkurenциje;
UIP-17	kontrola istaknutih cijena i pridržavanje istih	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Naplata proizvoda po utvrđenoj cijeni, što utiče na utvrđenu naplatu poreza; Sprečavanje nelojalne konkurenциje; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-18	kontrola osiguranja gostiju	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje poreske osnovice (posredno); Sprečavanje nelojalne konkurenциje; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-19	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenциje;
UIP-20	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenциje; Povećanje budžetskih prihoda;

UIP-21	kontrola pristupa djelatnosti/ licenci za obavljanje djelatnosti turističke agencije, odobranja za obavljanje djelatnosti turističkog vodiča, odobrenja za obavljanje turističkih usluga na kupalištu, odobrenja za pružanje turističkih usluga na plovnim objektima nautičkog turizma, odobrenja za pružanje usluga raftinga, odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja usluga iznajmljivanja vozila, odobrenje za iznajmljivanje motora, bicikala, skutera i dr	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, pečaćenje, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-22	kontrola izdavanja fiskalnih računa odnosno računa kod: turističkih agencija, kupališta, plovnih objekata nautičkog turizma, usluga raftinga, usluga paraglajdinga, iznajmljivanja vozila, motora, bicikala, skutera i dr *	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Sprečavanje nelegalnog izdavanja mobilijara; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije;
UIP-22	kontrola elektronskog nuđenja usluga (uključujući i oglašavanje) i drugih oblika distacionog nuđenja usluga	Inspekcija za usluge informacionog društva/ Inspektor za usluge informacionog društva, Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana vršenja djelatnosti, kaznene mjere i dr.	Sprečavanju nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda
UIP-23	kontrola oslobodjenosti pola kupališta od plažnog mobilijara	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Sprečavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-24	kontrola evidencije gostiju na plovnim objektima	Turistička inspekcija/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Sprečavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;

UIP-25	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za oticanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije;
UIP-26	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za oticanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-27	kontrola pristupa djelatnosti/ prijava obavljanja zanata	Tržišna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljanja zanata i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanju nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-28	kontrola izdavanja fiskalnih računa, odnosno računa*	Tržišna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za oticanje nepravilnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanju nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-29	kontrola elektronskog nuđenja usluga (uključujući i oglašavanje) i drugih oblika distacionog nuđenja usluga	Inspekcija za usluge informacionog društva/ Inspektor za usluge informacionog društva, Tržišna inspekcija/ glavni inspektor, Sanitarna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana vršenja djelatnosti, kaznene mjere i dr.	Sprečavanju nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda

UIP-30	kontrola posjedovanja sanitarne saglasnosti (gdje je to propisano)	Sanitarna inspekcija/glavni sanitarni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove;
UIP-31	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije;
UIP-32	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-33	kontrola pristupa djelatnosti/ licenci za pružanje elektronskih komunikacionih usluga	Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost/ glavni inspektor za elektronske komunikacije i poštanske usluge	U kontinuitetu	Privremena zabrana rada, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanju nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-34	kontrola pristupa djelatnosti/ licenci za pružanje poštanskih usluga	Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost/ glavni inspektor za elektronske komunikacije i poštanske usluge	U kontinuitetu	Privremena zabrana rada, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanju nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;

UIP-35	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije;
UIP-36	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-37	kontrola pristupa djelatnosti/ posjedovanja ugovora o koncesiji za priređivanje igara na sreću	Inspekcija za igre na sreću/glavni inspektor	U kontinuitetu	Zabrana obavljanja djelatnosti i kaznene mjere	Uvođenje koncesionara u legalne tokove; Sprečavanju nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-38	kontrola obračuna varijabilnog dijela koncesione naknade	Inspekcija za igre na sreću/glavni inspektor	U kontinuitetu	Otklanjanje nepravilnosti pri obračunu varijabilnog dijela koncesione naknade i kaznene mjere	Tačnije iskazivanje osnovice za obračun varijabilnog dijela koncesione naknade, a samim tim povećanje budžetskih prihoda;
UIP-39	kontrola povezivanja priredivača za igre na sreću (kladionice, automati i terminali) na on line sistem Uprave za igre na sreću	Inspekcija za igre na sreću/glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Uvođenje u zakonske okvire; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-40	kontrola usklađivanja priređivanja igara na sreću putem terminala sa Odlukom Ustavnog suda (ugostiteljski objekti)	Inspekcija za igre na sreću/glavni inspektor	U kontinuitetu	Zabrana obavljanja djelatnosti i kaznene mjere	Prestanak priređivanja igara na sreću u ugostiteljskim objektima; Smanjene prostora za nelegalno priređivanje igara na sreću i sprječavanje učešća maloljetnika u igrama na sreću; Sprječavanje nelojalne konkurencije;
UIP-41	kontrola primjene Zakona o sprječavanu pranja novca i finansiranja terorizma	Inspekcija za igre na sreću/glavni	U kontinuitetu	Zabrana raspolaganja novčanim sredstvima i	Sprječavane pranja novca;

		inspektor		krivična prijava	
UIP-42	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije;
UIP-43	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-44	kontrola pristupa djelatnosti/odobrenja za rad	Zdravstvena inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Zabrana obavljanja djelatnosti i kaznene mjere	Uvođenje u legalne tokove; Sprečavanju nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-45	kontrola elektronskog nuđenja usluga (uključujući i oglašavanje) i drugih oblika distacionog nuđenja usluga	Inspekcija za usluge informacionog društva/ Inspektor za usluge informacionog društva, Sanitarna inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana vršenja djelatnosti, kaznene mjere i dr.	Sprečavanju nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda
UIP-46	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije;

UIP-47	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-48	kontrola pristupa djelatnosti/posjedovanja ugovora o koncesiji	Rudarska inspekcija/rudarski inspektor, Inspekcija za vode/ glavni inspektor, Inspekcija za šumarstvo, lovstvo i zaštitu bilja/glavni inspektor	U kontinuitetu	Zabrana eksploatacije, nalog za otklanjanje nepravilnosti, kaznene mjere, krivična prijava	Sprečavanje nelegalne eksploatacije; Sprečavanju nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-49	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije;
UIP-50	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-51	kontrola posjedovanja građevinske dozvole	Inspekcija zaštite prostora/glavni inspektor	U kontinuitetu	Rušenje i pečaćenje objekata, nalog za otklanjanje nepravilnosti, kaznene mjere, krivična prijava	Sprečavanje devastacije prostora; Legalna gradnja što utiče na povećanje budžetskih prihoda;

UIP-52	kontrola izgradnje objekta u skladu sa građevinskom dozvolom	Građevinska inspekcija/glavni inspektor	U kontinuitetu	Rušenje i pečaćenje objekata, nalog za otklanjanje nepravilnosti, kaznene mjere i krivična prijava	Sprečavanje devastacije prostora; Legalna gradnja što utiče na povećanje budžetskih prihoda;
UIP-53	kontrola odobrenja za postavljanje privremenog objekta	Inspekcija zaštite prostora/glavni inspektor	U kontinuitetu	Uklanjanje i pečaćenje objekata, nalog za otklanjanje nepravilnosti, kaznene mjere i krivična prijava	Sprječavanje nelegalnog postavljanja privremenih objekata u području posebne namjene, što utiče na legalizaciju djelatnosti koje se obavljaju u privremenim objektima; Povećanje budžetskih prihoda
UIP-54	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije;
UIP-55	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-56	kontrola pristupa djelatnosti/licenci za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite	Inspekcija za socijalnu i dječju zaštitu/glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti, privremena zabrana rada (ZIN)i kaznene mjere	Uvođenje pružalaca usluga iz socijalne i dječje zaštite u legalne tokove; Sprječavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-57	kontrola legalnosti korišćenja prava iz socijalne i dječje zaštite	Inspekcija za socijalnu i dječju zaštitu/glavni inspektor, Inspekcija rada/glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti, privremena zabrana rada (ZIN)i kaznene mjere	Sprječavanje zloupotrebe korišćenja prava iz socijalne i dječje zaštite; Sprječavanje neformalnog zapošljavanja; Sprječavanje nelojalne konkurenkcije; Povećanje budžetskih prihoda;

UIP-58	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije;
UIP-59	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UIP-60	kontrola zapošljavanja (ugovori o radu, prijava na o.s.o.) domaćih i stranaca	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Privremena zabrana obavljenja djelatnosti, nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Povećanje broja formalno zaposlenih; Povećanje budžetskih prihoda; Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije;
UIP-61	kontrola isplata zarada i uvećanih zarada u propisanim slučajevima (redovnost isplate zarada, uručivanje obračuna zarada zaposlenim i uvećanje zarada po osnovu noćnog, prekovremenog i prazničnog rada)	Inspekcija rada/ glavni inspektor	U kontinuitetu	Nalog za otklanjanje nepravilnosti i kaznene mjere	Zaštita prava zaposlenih iz rada i po osnovu rada; Sprečavanje nelojalne konkurencije; Povećanje budžetskih prihoda;
UC-62	Pojačana kontrola vrijednosti i porijekla robe/ Pojačana kontrola dokumentacije (posebno dokaza o vrijednosti i porijeklu), kao i pregled robe u postupku/provjera isprava o vrijednosti i porijeklu, putem međunarone saradnje/ naknadne kontrole	Sve carinske ispostave, Odsjek za vrijednost i porijeklo, Odsjek za naknadnu kontrolu/ Šefovi carinskih ispostava, Načelnici odsjeka	U kontinuitetu	Naknadni obračun dažbina i pokretanje prekršajnog postupka	Otkrivanje eventualnih nepravilnosti, neispravnih i nevjerodostojnih dokumenata o vrijednosti i porijeklu robe, odnosno utvrđivanje nepravilnog obračuna i plaćanja dažbina, sankcionisanje i suzbijanje nezakonitog postupanja i adekvatan obračun i naplata, dažbina

UC-63	Pojačane kontrole akciznih obveznika i prometa akciznih proizvoda, sa posebnim akcentom na kontrolu prometa cigareta i mineralnih ulja	Službenici Odsjeka za suzbijanje krijumčarenja, Odsjek za naknadnu kontrolu, službenici na prijemu dokumenata u CI/ Šefovi carinskih ispostava, Načelnici odsjeka, Vođe zajedničkih timova	U kontinuitetu	Obračun i naplata propisanih dažbina Pokretanje kaznenih postupaka	otkrivanje sumnje, neispravne i nepotpune dokumentacije Otkrivanje slučajeva uzimanja robe ispod carinskog nadzora, bez odobrenja carinarnice Uspostavljanje efikasnog sistema za praćenje kanala prodaje akciznih proizvoda, otkrivanje nepravilnosti i prekršaja
UC-64	Pojačana kontrola prometa akcizne robe na javnim površinama (tržnice i pijace)	službenici OZSK, zajednički timovi (sa Komunalnom policijom i UP)/ Načelnik odsjeka za suzbijanje krijumčarenja, vođe timova	U kontinuitetu	Pokretanje kaznenih postupaka	Otkrivanje slučajeva nelegalne trgovine akciznom robom, suzbijanje nezakonitog postupanja
UC-65	Kontrola prometa kafe/Kontrola na prijemu dokumenata u CI -kontrola poreskih skladišta, -kontrola obračuna poreza na kafu-poreskih prijava -kontrola kod uvoznika i proizvođača i upoređivanje podataka	Sve carinarnice, Odsjek za poreze, akcize i saradnju sa privrednim okruženjem, Odsjek za naknadnu kontrolu/ Upravnici carinarnica -načelnici odsjeka	U kontinuitetu	Naplata poreza u propisanom iznosu, pokretanje kaznenih postupaka	Otkrivanje slučajeva nelegalne trgovine akciznom robom, suzbijanje nezakonitog postupanja

UC-66	Pojačana kontrola opravdanosti podnijetih zahtjeva za povraćaj akcize, odnosno, dijela plaćene akcize/ detaljan pregled i kontrola dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev -provjera namjenskog trošenja goriva putem kontrole interne evidencije u firmi(u cilju dobijanja stručne pomoći intenzivirati saradnju sa Ministarstvom saobraćaja)	Sve carinarnice, Odsjek za naknadnu kontrolu/ Upravnici carinarnica,načelnik Odsjeka za naknadnu kontrolu	U kontinuitetu	Naplata akcize u propisanom iznosu	otkrivanje slučajeva nemamjenskog trošenja goriva za koje se traži povraćaj akcize, ili dijela akcize i prepoznavanje i odbijanje neosnovanih zahtjeva Otkrivanje slučajeva nepravilnog vođenja evidencije
UC-67	Jačanje mjera nadzora u Luci Bar i intenziviranje zajedničkih kontrola robe i putnika od strane Uprave carina i Uprave policije/ Nastavak aktivnosti kroz UNODC projekat »Kontrola kontejnerskog transporta« -Intenziviranje aktivnosti Zajedničkog kontrolnog tima Uprave carina i Uprave policije -Intenziviranje kontrola kontejnera na osnovu analize rizika	Sektor 04, Zajednički kontrolni tim/ Rukovodilac Sektora, vođa tima	U kontinuitetu	Pokretanje kaznenih postupaka	Otkrivanje slučajeva krijumčarenja robe i lica, suzbijanje nezakonitog postupanja
UC-68	Zajedničke aktivnosti Uprave carina, Poreske uprave i Uprave policije/ Primjena sporazuma o saradnji -kontrola regularnosti poslovanja privrednih subjekata	Sektor 04/ Rukovodilac sektora	U kontinuitetu	Pokretanje kaznenih postupaka	Veća efikasnost u otkrivanju i otklanjanju utvrđenih nepravilnosti

PUS-69	<p>Kontrola tačnosti obračunavanja i plaćanja poreza i drugih dažbina (paket kontrole)/ kcenat je na kontroli obveznika, koji obavljaju djelatnost u sezoni, kao i obveznika koji su rizični sa aspekta neredovnog i neblagovremenog podnošenja poreskih prijava i izmirenja poreskog duga. Takođe, neophodno je vršiti inspekcijski nadzor fizičkih lica (investitora), koji obavljaju gradjevinsku djelatnost, u dijelu tačnosti obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica i poreza na dodatu vrijednost.</p>	<p>Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Kaznene mjere će se sprovoditi shodno utvrđenom prekršaju. Izdavanje prekršajnih naloga; oduzimanje nelegalne robe, izricanje mjera zabrane obavljanja djelatnosti, zatvaranje objekata...</p>	<p>Postizanje većeg stepena poreske discipline i postizanje što veće naplate poreza i drugih javnih prihoda. Takođe, proširivanje osnovice za oporezivanje kod prepoznatih rizičnih djelatnosti (građevinarstvo, turizam...)</p>
PUS-70	<p>Intenziviranje saradnje sa drugim relevantnim institucijama, i to: JP "Morsko dobro", Jadranskim sajamom, Javnim komunalnim preduzećima u primorskim opštinama kao i jedinicama lokalne samouprave, Upravom carina, Upravom za inspekcijske poslove, Višim sudom za prekršaje, Upravom policije, MONSTAT-om.</p>	<p>Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Kaznene mjere će se sprovoditi shodno utvrđenom prekršaju. Izdavanje prekršajnih naloga; oduzimanje nelegalne robe, izricanje mjera zabrane obavljanja djelatnosti, zatvaranje objekata...</p>	<p>Stvaranje povoljnog tržišnog i turističkog ambijenta, obezbeđivanje kvalitetnijeg servisa poreskim obveznicima, razvijanje strategije za borbu protiv sive ekonomije.</p>

**PUS-
71**

<p>Kontrola evidentiranja prometa proizvoda i usluga/ U okviru djelimičnih kontrola, biće obuhvaćeni poreski obveznici za koje je procijenjeno da postoji visok rizik od izbjegavanja prijavljivanja i plaćanja poreza i doprinosa, odnosno poštovanja poreskih propisa. Poreski inspektor su u obavezi kontrolisati: opštu i pdv registraciju; provjeru tačnosti registracionih podataka (naziv objekta, adresa, tip PRK i njen evidencioni broj....) i usaglašavanje istih sa podacima u poreskom registru, a sve u cilju ažuriranja baze podataka. Dalje, da li je objekat u kojem se obavlja djelatnost uzet u zakup i od koga ili je vlasništvo lica koje obavlja djelatnost, da li je objekat prijavljen poreskom organu;</p>	<p>Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Sprovešće se kaznene mjere, shodno utvrđenom prekršaju. Izdavanje prekršajnih naloga. Kod obveznika, kod kojih se prekršaji ponavljaju, izreći će se mjera zabrane obavljanja djelatnosti. Oduzimanje robe, plažnog mobilijara...</p>	<p>Postizanje većeg stepena poreske discipline, kod rizičnih djelatnosti. Obezbijediti uslove da se subjekti koji pružaju usluge, pridržavaju zakonskih propisa i obezbjeđuju tačne podatke o ostvarenim prihodima i obračunatim poreskim obavezama.</p>
---	---	-----------------------	--	--

**PUS-
72**

Kontrola obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa na zarade zaposlenih/ Utvrđivanje slučajeva isplata ličnih primanja "na ruke" bez prijavljenih i plaćenih poreza i doprinosa, kao i angažovanje radnika bez ugovora o radu, odnosno "rad na crno". Prilikom kontrole poreskih obveznika, inspektori su u obavezi voditi računa o broju prijavljenih zaposlenih lica u odnosu na broj objekata u kojim se obavlja djelatnost, obim poslovanja i radno vrijeme.	Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor	U kontinuitetu	Zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju do 90 dana, ukoliko se izbjegava obračunavanje i plaćanje poreza radnim angažovanjem lica koja nemaju zaključen ugovor o radu ili drugi akt o radnom angažovanju donesen u skladu sa propisima o radnim odnosima, kao i ako ta lica nijesu u skladu sa propisima, prijavljena nadležnom organu za obavezno socijalno osiguranje. Ukoliko se u toku nadzora utvrdi da su isplaćene neto zarade, a nijesu obračunati i plaćeni porezi i doprinosi, podnijeće se prekršajne prijave.	Potpuno suzbijanje pojave neuplaćivanja poreza i doprinosa i obezbjeđenje što većeg stepena redovnosti isplata zarada.
--	---	----------------	---	--

**PUS-
73**

Kontrola prometa od objavljivanja oglasa i reklama za prodaju proizvoda i pružanja usluga u elektronskim i štampanim medijima, kao i putem lokalnih radio i televizijskih stanica/
*Izvršiti kontrolu svih medija, koji su dužni shodno čl.12 Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja, da vode evidenciju o naručiocima oglasa i reklama i o tome kvartalno obavještavaju poreski organ;
*Obezbijediti podatke o neregistrovanim licima, koji oglašavaju prodaju proizvoda i pružanje usluga u medijima, kako bi isti u postupku kontrole izvršili opštu registraciju

Područna jedinica/Rukovodilac
Područne jedinice i glavni poreski inspektor

U kontinuitetu

Podnošenje prekršajnih prijava

Sprečavanje nelegalnog poslovanja i postizanje što veće naplate poreza i drugih javnih prihoda.

**PUS-
74**

Kontrola uplate dnevnih pazara na uplatni račun/ U okviru djelimičnih kontrola neophodno je vršiti provjeru uplata dnevnih pazara, shodno čl.6 i čl.7 Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja, naročito poreskih obveznika čiji su računi u blokadi. Poreski obveznici (pravna lica i preduzetnici), čiji su računi blokirani u postupku prinudne naplate iz novčanih sredstava koja se vode na računu izvršnog dužnika, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, dužni su da, od saznanja za blokadu računa, gotov novac u cjelini uplaćuju na svoj račun kod banke.	Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor	U kontinuitetu	Podnošenje prekršajnih prijava i izricanje mjere zabrane obavljanja djelatnosti do 90 dana, zatvaranje objekata	Obezbijediti uslove da se novac naplaćen od prodaje proizvoda i usluga vraća u platni promet i smanji mogućnost njegovog korišćenja u neposlovne svrhe.
--	--	----------------	---	---

**PUS-
75**

Naplata poreskog duga/ U postupku inspekcijskog nadzora utvrđice se dospjela, a neplaćena potraživanja između povezanih lica, kako bi se sproveo postupak naplate iz novčanih potraživanja poreskih obveznika, koji imaju poreski dug. Naime, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, službenici Filijale za obradu poreskih prijava i poreskih uplata, sprovešće postupak prinudne naplate iz novčanih potraživanja poreskog obveznika, na način što će se naložiti dužniku poreskog obveznika da izmiri dospjele obaveze u ostavljenom roku, a ukoliko isti to ne učini, poreski organ će izvršiti obezbjeđenje poreskog potraživanja donošenjem zaključka o prinudnoj naplati iz novčanih sredstava sa računa dužnika poreskog obveznika i isti dostaviti Centralnoj banci na izvršenje.
Područne jedinice će pratiti stanje duga poreskih obveznika po svim poreskim oblicima i sprovoditi postupak prinudne naplate kod neblagovremenog izmirenja duga.
Svakodnevno će se pratiti Izvještaj o dnevnoj naplati po PJ i vršiti upoređivanje ostvarene naplate sa planiranom, kao i sprovoditi postupak prinudne naplate po poreskim oblicima čija naplata zaostaje u odnosu na planiranu.

Područna jedinica/Rukovodilac
Područne jedinice i glavni poreski inspektor

U kontinuitetu

Sprovodjenje postupaka prinudne naplate. Kako bi se onemogućila pojava da obveznik napravi poreski dug i nestane u toku ili na kraju turističke sezone, biće preduzete i mjere zabrane obavljanja djelatnosti do izmirenja duga. Naime, ukoliko obveznik ima dospjelih, a neizmirenih obaveza iz ranijeg perioda (a dug nije reprogramiran), naložiće se istom da dug odmah izmiri ili će se u suprotnom zabraniti obavljenje djelatnosti.

Smanjenje poreskog duga, postizanje većeg stepena poreske discipline, kao i postizanje veće naplate poreza i drugih javnih prihoda.

PUS-76	Kontrola prometa kod on-line trgovine/Identifikacija site-ova preko kojih se obavlja prodaja i vrši plaćanje na račun ili pouzećem. Kontrola evidentiranja prometa i ostvarenog prometa. Saradnja sa Poštom Crne Gore, radi utvrđivanja porijekla pošiljki i saradnja sa Upravom carina radi utvrđivanja vrijednosti pošiljki.	Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor	U kontinuitetu	Za sve site-ove koje koriste neregistrovani obveznici ili nerezidenti, koji nemaju zastupnike, preduzeti mjere za njihovu blokadu, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima. Izdvavanje prekršajnih naloga, oduzimanje robe.	Cilj je suzbijanje nelegalne trgovine robom i uslugama koja se obavlja najčešće preko društvenih mreža.
PUS-77	Kontrola tačnosti obračunavanja i plaćanja obaveza izdavaoca smještaja/Od jedinica lokalne samouprave, obezbijediti podatke o fizičkim licima (izdavaocima ležajeva), koja su dobila odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu. Nastaviti kontrole fizičkih lica-izdavaoca smještaja (započete prošle godine), a koje se odnose na utvrđivanje obaveza po osnovu podataka dobijenih od strane turističkih agencija (utvrđivanje obaveza po osnovu prihoda od imovine i registracija za PDV, ukoliko se utvrdi da je ostvaren godišnji promet veći od 18.000€).	Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor	U kontinuitetu	Izdavanje prekršajnih naloga	Povećanje broja registrovanih poreskih obveznika- izdavaoca ležajeva. PDV registracija, svih obveznika kod kojih je utvrđeno da je ostvaren godišnji promet veći od 18.000€. Postizanje većeg stepena poreske discipline.

<p>PUS-78</p> <p>Kontrola usluga turističkih agencija i turističkih vodiča/Od Ministarstva održivog razvoja i turizma, obezbijediti kopije svih rješenja o izdatim licencama za obavljanje djelatnosti turističke agencije. Identifikovati i zabraniti rad u svim slučajevima u kojima se utvrdi, da se obavljaju usluge iz člana 10 Zakona o turizmu, bez licence za obavljanje te djelatnosti. Kontinuirano vršiti kontrole naplate usluga preko turističke agencije, te u vezi sa tim način obračunavanja PDV-a, a posebno za usluge koje se naplaćuju iz inostranstva. Takođe, vršiti kontrolu rada turističkih vodiča, u dijelu registracije djelatnosti, kao i u dijelu prijavljivanja i plaćanja poreskih obaveza. Zajedničke kontrole sa Upravom za inspekcijske poslove.</p>	<p>Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Zabrana rada u svim slučajevima u kojima se pružaju turističke usluge, bez licence za obavljanje te djelatnosti. Izdavanje prekršajnih naloga, kao i izricanje mjera zabrane obavljanja djelatnosti.</p>	<p>Obezbijediti uslove da turističke agencije posluju u skladu sa propisima o turizmu i poreskim propisima, sa ciljem da se eliminišu pojave da se izbjegava međusobno fakturisanje usluga i plaćanja poreskih obaveza. Cilj kontrola je da se provjeri njihovo poslovanje u pogledu ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje delatnosti, sadržaja opštih uslova putovanja, programa putovanja, ugovora sa trećim licima kojima je povjeren izvršavanje usluga iz programa putovanja, vođenje propisane evidencije i sl. Sprečavanje nelegalnog poslovanja i izbjegavanja plaćanja poreskih obaveza.</p>
<p>PUS-79</p> <p>Kontrola otkupa gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i sekundarnih sirovina, otkup ribe i morskih plodova/ Kontrola postupanja privrednih subjekata, koji se bave otkupom gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica, a koji su dužni shodno članu 14 Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja, da mjesecne isplate veće od 100€ a izvršene istom licu, prijave poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec. Kontrola prihoda otkupljivača i prodavaca.</p>	<p>Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Kaznene mjere će se sprovoditi shodno utvrđenom prekršaju. Izdavanje prekršajnih naloga, oduzimanje robe.</p>	<p>Utvrđivanje prihoda i poreskih obaveza svih lica koja učestvuju u prometu otkupa gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i sekundarnih sirovina.</p>

PUS-80	Kontrola tačnosti obračunavanja i plaćanja poreza i drugih dažbina, od strane obveznika, koji vrše usluge oslobođene od plaćanja PDV ili nijesu registrovani za PDV/ Kontrola prijavljenih prihoda i evidentiranja prometa privatnih zdravstvenih ustanova, kao i subjekata koji se oporezuju u paušalnom iznosu. Kontrola zaposlenih i isplaćivanje zarada istim, od strane ovih lica	Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor	U kontinuitetu	Kaznene mjere će se sprovoditi shodno utvrđenom prekršaju. Izdavanje prekršajnih naloga, zabrana obavljanja djelatnosti, oduzimanje robe, zatvaranje objekata.	Obezbijediti uslove, da lica koja pružaju usluge oslobođene od plaćanja PDV-a, pravilno evidentiraju promet, uplaćuju promet naplećen u gotovini na poslovni račun, tačno obračunavaju poreske obaveze i da budu uključena u sistem PDV- ukoliko se stvore uslovi za to.
PUS-81	Kontrola obveznika, koji pružaju usluge prevoza u drumskom saobraćaju (taxi...), transport tereta, drveta/Obezbijediti od lokalne samouprave spisak obveznika (pravna i fizička lica), kojima je izdata licenca shodno Zakonu o prevozu u drumskom saobraćaju. Izvršiti detaljnu kontrolu navedenih obveznika i ukoliko se utvrdi da su prestali uslovi za izdavanje licence, o istom obavijestiti lokalnu samoupravu.	Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor	U kontinuitetu	Kaznene mjere će se sprovoditi shodno utvrđenom prekršaju. Izdavanje prekršajnih naloga, zabrana obavljanja djelatnosti	Obezbijediti uslove da se subjekti koji pružaju navedene usluge pridržavaju propisa i obezbjeđuju tačne podatke o ostvarenim prihodima i obračunatim poreskim obavezama

PUS-82	<p>Kontrola organizatora kulturnih, zabavnih, sportskih i dr.sličnih manifestacija/Kontrola privrednih subjekata-organizatora kulturnih, zabavnih, sportskih i dr.sličnih manifestacija, koji su shodno čl.13 Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja, dužni da poreskom organu prijave prihode koje ostvare nerezidentna lica u vezi sa tim manifestacijama, i po tom osnovu izvrše uplatu poreskih obaveza. Kontrola zaposlenih lica, kao i evidentiranja prometa od ulaznica, pića, za vrijeme trajanja mnifestacije.</p>	<p>Područna jedinica/Rukovodilac Područne jedinice i glavni poreski inspektor</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Kaznene mjere će se sprovoditi shodno utvrđenom prekršaju. Izdavanje prekršajnih naloga.</p>	<p>Sprečavanje nelegalnog poslovanja i izbjegavanja plaćanja poreskih obaveza.</p>
--------	---	---	-----------------------	---	--

4.3 Stimulativne mjere

Stimulativne mjere za suzbijanje sive ekonomije imaju za cilj da doprinesu smanjenju fiskalnog deficitia i kroz set mjer podstaknu privredne subjekte da u cijelosti ili dio svog poslovanja iz oblasti sive ekonomije prebace u legalne tokove. Treba napomenuti da određeni broj ovih mjer podrazumijeva duži vremenski period implementacije.

Značajan udio sive ekonomije je zastavljen i u oblasti zapošljavanja, a naročito tokom ljetnje turističke sezone. U tom smislu kao važna podsticajna mjeru za formalizaciju neformalnih radnika koji rade nepuno radno vrijeme moglo bi da bude uvođenje povoljnijeg poreskog tretmana za tzv. mini i midi poslove, po uzoru na pozitivno iskustvo razvijenih zemalja. Kod mini poslova, stope doprinosa za penzijsko i zdravstveno osiguranje su bitno niže od standardnih, dok stopa poreza na dohodak može biti i nulta. Za midi poslove stope doprinosa su više od onih za mini poslove, ali još uvijek niže od standardnih, kako bi se olakšao njihov prelazak u standardno zaposlenje.

Stimulativna mjeru bi mogla i da bude uvođenje diferencirane stope poreza i doprinosa na zarade zavisno od starosne kategorije, tako da budu niže stope za mlade kategorije stanovništva, npr. za novozaposlena lica do 25 godina starosti.

Da bi se podstakla radna aktivnost lica koja su korisnici socijalnih davanja potrebno je analizirati mogućnost uvođenja modela beneficija za rad, koji bi motivisao ovu kategoriju lica za radno angažovanje, i bio destimulativan za korišćenje socijalnih davanja.

Najvažnija mjeru u oblasti finansijskog sektora bila bi smanjenje gotovinskih plaćanja i podsticaji bezgotovinskog plaćanja. Prelazak na bezgotovinski vid plaćanja, smanjio bi učešće transaktora u sivoj ekonomiji. Pri tome, akcenat je na stimulativnim mjerama koje će podstaći upotrebu bezgotovinskih transakcija. Plaćanje korišćenjem elektronskog novca je moguće podstaći uvođenjem mogućnosti elektronskog plaćanja i u sektorima u kojima dominira plaćanje gotovinom (ugostiteljstvo, taksi usluge, i sl.). u vezi sa tim potrebno je analizirati mogućnost subvencionisanja terminala malim i mikro preduzećima, ograničene poreske podsticaje za plaćanja izvršena elektronskim putem ili uvođenje prepaid kartica osobama koje nemaju račun u bankama kako bi se omogućilo njihovo uključivanje u formalni sektor.

5. Sastav komisije za suzbijanje sive ekonomije

U cilju potpune koordinacije najcjelishodnije rješenje je da komisija bude formirana u sastavu:

1. Ministar finansija- predsjednik;
2. Savjetnik Predsjednika Vlade za ekonomска pitanja- član;
3. Generalni direktor Direktorata za poreski i carinski sitem u Ministarstvu finansija- član;
4. Direktor Poreske uprave- član;
5. Direktor Uprave carina- član;
6. Direktor Uprave za inspekcijske poslove- član;
7. Generalni direktor Direktorata za turistički razvoj i standarde u Ministarstvu održivog razvoja i turizma- član;
8. Generalni direktor za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja- član;